

Dodatek wydawany i finansowany przez Urząd Miasta Tychy

TwojeMiasto

ADRES REDAKCJI:
al. Niepodległości 49,
tel. 32 776 39 16, faks 32 776 39 48
e-mail: redakcja@umtychy.pl

Dostrzec i zrozumieć

Na ostatniej sesji Rady Miasta Tychy, przyjęty został „Powiatowy program działań na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2014–2016”. Dokument ten, jak podkreśla Daria Szczepańska, zastępca prezydenta Tychów ds. społecznych, profuluje potrzeby i zadania skierowane do osób niepełnosprawnych i ich środowisk. – Nasz główny cel to wyrównywanie szans osób niepełnosprawnych we wszystkich obszarach życia społecznego. Ważne jest wsparcie społeczne tych osób i ich rodzin, aktywizacja społeczna, ale także zwiększenie świadomości całego społeczeństwa, bo ta jest wciąż niewystarczająca – podkreślała Daria Szczepańska.

Program jest kontynuacją poprzedniego, obejmującego lata 2008–2013 – dodaje Krystyna Rumieniuch, Naczelnik Wydziału Spraw Społecznych i Zdrowia UM Tychy. – Pozostały elementy istotne, działania warte kontynuowania oraz nowe propozycje. Umieszczenie ich w programie umożliwia m.in. ubieganie się o środki zewnętrzne, czy to przez Powiatowy Urząd Pracy, czy też MOPS.

W „Programie” oprócz podstawowych działań na rzecz osób niepełnosprawnych, realizowanych przez wszystkie gminy w kraju, jak choćby programy dla pracodawców zatrudniających osoby niepełnosprawne, znalazły się również propozycje wyłączenia tyskie. Jest to m.in. kampania „Pracownik poszukiwany osoba niepełnosprawna” nagrodzona przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, czy też turnusy rehabilitacyjne. – Staramy się maksymalnie wykorzystać środki z PFRON. Realizacja tych programów jest odpowiedzialnością za zapotrzebowanie. Ważne jest natomiast, by patrzeć na tę kwestię szerzej, widzieć, co za takim działaniem idzie – a jest to tworzenie miejsc pracy, poprawa jakości życia, polepszenie stanu zdrowia – uważa prezydent Szczepańska.

Pomoc po tysku

Oprócz wspomnianych programów i działań ważną częścią pomocy kierowanej ku osobom niepełnosprawnym i ich rodzinom jest działalność typowo miejska, nie wynikająca bezpośrednio z ustawy. – Czyli to, co sami wynajdujemy jako potrzebę społeczną, a potem na nią odpowiadamy. Jako przykład można tu podać np. świetlice dla osób niepełnosprawnych, nie kwalifikujących się już do objęcia

ich nauczaniem i finansowaniem z Ministerstwa Edukacji Narodowej – dodaje wiceprezydent Szczepańska. – Takie fakultatywne zadania prowadzimy od 10 lat. Szukamy organizacji pozarządowych, z doświadczeniem i motywacją, społeczników, tworzymy sieć wsparcia dla osób niepełnosprawnych. Są więc warsztaty terapii zajęciowej prowadzone przez Caritas, środowiskowe domy samopomocy.

Integracja

Ważnym aspektem działalności miasta są wszelkiego typu inicjatywy integracyjne, ale też edukacja włączająca. – Robimy wszystko, by integracja po tysku nie oznaczała segregacji, ale odbywała się w jak największej liczbie szkół i przedszkoli. Jeśli tylko to możliwe, unikamy nauczania w domach, izolacji – dodaje wiceprezydent Szczepańska. – Wspomniany „Program” pokazuje, ile szkół i przedszkoli posiada dziś oddziały integracyjne.

Pozostaje jednak jeszcze wiele do zrobienia, wystarczy wspomnieć, że na terenie miasta 19 budynków zajmowanych przez jednostki oświatowe nie jest jeszcze dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych. Brak jest podjazdów, wind, platform umożliwiających poruszanie się między piętrami, specjalistycznych pomieszczeń.

Konieczna zmiana

– Ważna jest praca nad zmianą świadomości, podejścia, uspołecznienia myślenia o osobie niepełnosprawnej jako pełnoprawnym członku społeczności lokalnej, klasy, szkoły, grupy zawodowej – kontynuuje Daria Szczepańska.

– Tę świadomość należy budować już od najmłodszych lat, dlatego w szkołach podstawowych i gimnazjach dzieci i młodzież uczestniczą w lekcjach wychowawczych, prelekcjach. W 2013 roku taki projekt realizowała Fundacja Wchodzę w To „Oswajamy z niepełnosprawnością”, był też projekt Polskiego Związku Niewidomych pod nazwą „Zobaczyć, usłyszeć, zrozumieć”, Stowarzyszenie Dzieci z Wadą Słuchu „Chcę słyszeć” realizowało także w 2013 r. projekt pod nazwą „Chcę słyszeć – daj mi szansę”. Programy te przybliżyły problem niepełnosprawności, uczyły, jak zachować się wobec osoby niepełnosprawnej, tłumaczyły, na czym polega niepełnosprawność – mówi Krystyna Rumieniuch.

– Cieszy nas bardzo to, że po wielu latach pracy dziś wiele dzieje się bez udziału urzędu miasta. Szkoły same podejmują współpracę z Domami Pomocy

Społecznej, organizują pikniki, przedstawienia, spotkania – dodaje Daria Szczepańska.

Wczesna interwencja

W 2014 r. w Tychach kontynuowane są istniejące już programy, wprowadza się także nowe propozycje.

Działania świetlice terapeutycznej dla osób niepełnosprawnych intelektualnie, pozbawionych instytucjonalnej opieki. Pod jej skrzydłami znajduje się 25 podopiecznych, którzy uczestniczą w zajęciach terapeutyczno-uspołeczniających, rewalidacyjnych, rehabilitacyjnych. To nowatorskie przedsięwzięcie na terenie naszego miasta. Świetlicę prowadzi Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Tychach.

– W Ośrodku Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczym działa Punkt Wczesnej Interwencji – mówi Krystyna Rumieniuch. – Prowadzona jest tu wszechstronna diagnoza i rehabilitacja dzieci w wieku od 0 do 7 lat. Zdarza się, że gdy rodzi się dziecko, rodzice mają wątpliwości, podejrzewają, że dzieje się coś niepokojącego. Jeśli uchwyci się problem szybko, jest szansa na rehabilitację, leczenie, usprawnienie takiego dziecka, także pokierowanie do innych placówek, w których można uzyskać pomoc i wsparcie.

Obecnie z usług punktu korzysta około 100 osób.

Prowadzone są także programy z zakresu rehabilitacji społecznej dla osób niepełnosprawnych. Głównym celem jest tu przede wszystkim wyrabianie zaradności osobistej i pobudzanie aktywności społecznej osób niepełnosprawnych.

W ramach tego typu działań Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „W stronę słońca” prowadzi w ZSS przy ul. Edukacji program „Pomysł na siebie” – zawierający elementy warsztatów filmowych, teatralnych, kreację wizerunku (w tym zabiegi fryzjersko-kosmetyczne), pisanie cv, także warsztaty kulinarne. Gliwicki Klub Filmowy „Wrota” realizuje natomiast program „Drzwi do normalności BIS”. Są to warsztaty filmowe, w czasie których osoby niepełnosprawne uczestniczą we wszystkich etapach produkcji filmu (scenografia, aktorstwo, montaż, nowoczesne technologie). Po zakończeniu warsztatu terapeutycy opiekunowie osób biorących udział otrzymują materiał wideo z efektami pracy podopiecznych. Warsztaty te uczą samodzielności, kreatywności, a także pewności siebie.

Warto także wspomnieć, iż w 2014 r. po raz pierwszy zorganizowano integracyjny wypoczynek wakacyjny w ramach stacjonarnych półkolonii dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej.

Przydatne adresy i telefony			
Placówka	Adres	Telefon	Zakres
Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności	ul. Budowlanych 59	227 95 81	Orzekanie o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności; udzielanie informacji dot. uprawnień osób niepełnosprawnych.
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	ul. Budowlanych 59	327 02 46, 327 35 40	Usługi opiekuńcze; zasiłek stały; specjalistyczne usługi opiekuńcze; realizacja zadań przy udziale środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.
Dział Świadczeń Rodzinnych i Alimetrycznych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej	al. Niepodległości 40	326 25 52, 326 25 59	Zasiłek pielęgnacyjny; świadczenie pielęgnacyjne; specjalny zasiłek opiekuńczy.
Powiatowy Urząd Pracy	ul. Budowlanych 59	781 58 61	Promocja zatrudnienia i aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych.
Miejski Zarząd Oświaty	al. Piłsudskiego 12	323 24 00	Edukacja, rewalidacja.
Poradnia Psychologiczna – Pedagogiczna	ul. Andersa 16	227 23 92	Orzekanie dla celów związanych ze wspomaganie rozwoju i edukacji.
Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Rybniku Inspektorat w Tychach	ul. de Gaulle'a 16	327 40 31	Orzekanie dla celów rentowych.
Warsztat Terapii Zajęciowej Caritas Ośrodek św. Faustyna	ul. Nowokościelna 56	227 18 36, 327 09 17	Rehabilitacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych.
Dom Pomocy Społecznej Caritas św. Anna	ul. Kopernik	328 25 26	Opieka stacjonarna nad osobami samotnymi, niepełnosprawnymi, emerytami, rencistami w podeszłym wieku.
Dzienny Dom Społecznej „Wrzos”	ul. Batorego 57	227 42 58	Ośrodek wsparcia dziennego dla osób starszych zabezpieczający podstawowe potrzeby społeczne.
Środowiskowy Dom Samopomocy Caritas Ośrodek św. Faustyna	ul. Nowokościelna 56	227 18 36	Rehabilitacja społeczna, zawodowa, terapia, psychoterapia i psychoedukacja osób niepełnosprawnych i chorych psychicznie.
Środowiskowy Dom Samopomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej	ul. Mikołowska 122	216 86 08	
Niepubliczny Ośrodek Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczy Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym	al. Niepodległości 90	227 33 00	Realizacja obowiązku szkolnego dla uczniów upośledzonych w stopniu umiarkowanym i znacznym od 7 do 22 lat, zajęcia rewalidacyjne dla dzieci głęboko upośledzonych od 3.-25. roku życia, rehabilitacja lecznicza, poradnictwo psychologiczne i logopedyczne.

zowano integracyjny wypoczynek wakacyjny w ramach stacjonarnych półkolonii dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej.

WOI

W integracji osób niepełnosprawnych ważną rolę do odegrania ma także Wielozadaniowy Ośrodek Integracji. W założeniu ma być miejscem, w którym osoby o różnym typie niepełnosprawności będą wspólnie spędzać czas. – Obecnie ośrodek działa na zasadzie poradnictwa. Organizacje pozarządowe, które chciałyby zorganizować tam zajęcia integracyjne dla niepełnosprawnych, mają ciekawe pomysły i chęć, by je zrealizować, zapraszamy do kontaktu z Wydziałem Spraw Społecznych i Zdrowia UM Tychy. Chcielibyśmy, by WOI rzeczywiście działał zgodnie ze swoją nazwą, jako wielozadaniowy i integracyjny – podkreśla Krystyna Rumieniuch.

Programy rehabilitacyjne i zdrowotne

Luką, którą chce wypełnić gmina, są te sfery, w ramach których świadczeń nie zapewnia Narodowy Fundusz Zdrowia. – Nasze programy zdrowotne obliczone są nie tylko

na profilaktykę, ale także na podnoszenie jakości życia i zdrowia – mówi wiceprezydent Szczepańska.

– Jako przykład można podać m.in. domowe rehabilitacje dla osób chorych na stwardnienie rozsiane prowadzone przez Fundację IB, zajęcia na basenie dla inwalidów, program rehabilitacji społecznej i zdrowotnej dla niewidomych – dodaje Krystyna Rumieniuch.

Tychy od 14 lat wspierają działania na rzecz zdrowia tyskich amatek. Od kilku lat udzielana jest dotacja na realizację zadania pn. „Sprawna Amazonka”. Każdego roku bierze w nim udział około 40 kobiet po operacji piersi – dzięki zajęciom, mają szansę na szybszy powrót do zdrowia, stają się sprawniejsze.

Od 2013 r. w mieście prowadzony jest program rehabilitacji społecznej. Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „W stronę słońca”, realizuje projekt pod nazwą „Dbamy o swój wizerunek”. Jego efekty prezentowane były m.in. na antenie telewizji TVN.

Co w „Programie”

W „Powiatowy Program działań na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2014–2016” wpisano

wiele działań, które realizowane mają być przez urząd miasta, spółki prawa handlowego, organizacje pozarządowe. Do udziału miasto zachęcać będzie także pracodawców lokalnego rynku pracy, zatrudniających osoby niepełnosprawne, Powiatową Społeczną Radę ds. Osób Niepełnosprawnych.

W „Programie” zapisano m.in. doposażenie Krytej Pływalni (schoły do niecki basenu rozgrzewkowego) i Hali Sportowej (rampa rolowana dla osób na wózkach), uruchomienie lokalnej platformy informacyjnej o usługach na rzecz osób z niepełnosprawnościami, utworzenie mieszkania chronionego, utworzenie dwóch nowych lokali mieszkalnych dla osób niepełnosprawnych przy pl. św. Anny 1. W „Programie” znalazły się też inwestycje usuwające bariery architektoniczne, komunikacyjne, ale też liczne warsztaty, imprezy integracyjne, tworzenie oddziałów integracyjnych na poziomie szkół ponadgimnazjalnych, zwłaszcza szkół prowadzących kształcenie zawodowe. Propozycji jest wiele, do tematu zatem wrócimy z pewnością niejednokrotnie.

BEATA KUREK

ZAPRASZAMY TYCHY DOBRE MIEJSCA na wakacje

lato w mieście

www.wakacje2014.umtychy.pl